

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Tudjátok-e, kis cimborák, hogy ezen a képen
Kik vannak megörökítve ily mosolygó szépen?
Kedves, kicsi magyar lányok: Bözsi meg a Kató,
Ugyebár, hogy a gunyájuk elég szemrevaló?

Bársony pruszlik, meg vállfős ing, csüngő bojtok rajta,
Ráncos fersing, szedett kötény, a himzése tarka.
Rózsás kendő a fejükön, pántlika hajukban:
Egy királylány nem öltözik sem szebben, sem jobban!

L. ADY MARISKA

1936.

JUL. 20—AUG. 1.

IV. ÉVFOLYAM

21—22. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Augusztus.

Hogyha jön az augusztus

Mihez van akkor gusztus?

Foszlósbélü kenyérhez.

Hát a kenyér miből lesz?

Duzzadt-szemü kalászból,

Mely ilyenkor megsárgul.

Olyan mint a vert-arany

S földig hajol boldogan.

Sarló villan... bűg a gép:

Lesz mit süssön már a pék.

Landtné Ady Mariska.

Toborzó.

Még alig hirdettük ki a nyári toborzó-versenyt, már is akadtak ügyes toborzók, akik nem sajnálják a fáradságot. De kell is munkálkodni, ha azt akarjuk, hogy az Uj Cimborá erősödjön s megegyeszen annyian legyünk, mint amennyien most vagyunk. A nagyokat is meglehet kérni, apukát s anyukát, hogy segítsenek nektek a toborzásban.

A nyári toborzót a következők kezdték:

Berkessy Judit III. el. o. t. Cluj, szerezte Pálffy Magduskát, Klein Aranka IV. el. o. t. szerezte Radnay Márta-Zoet, Cluj.

Ki kivel szeretne levelezni?

Előző számunkban felhívtuk a figyelmét kis cimboráinknak az egymásközi levelezésre. A nagyobbak közül többen nagy érdeklődéssel olvasták el a kis cikket — íme már jelentkeztek is a levelezésre:

Szőcs Huba Levente III. g. o. t. Tg.-Săcușeni írta, hogy szeretne egy hozzá hasonló koru új cimborával levelezni. Eppen benn volt a szerkesztőségben Bisotka Béla II. g. o. t. cimboránk, mikor a levél megérkezett. Neki nagy keze volt hozzá, azonnal irt is a levélre. Mindkét fiu okos, komoly diák, azt hiszem idővel értékes barátság fog mélyülni a levelezésük.

Szeretne még levelezni **Bernáth István II. g. o. t. Hadady Tibivel Satu-Mare és Mártonffy Eva** 14 éves lányka Cluj. Aki irni akar, írjon az Uj Cimborához először, innen továbbítják majd a levelet.

Aki az angol királyt is megverte.

Ezt sem mindenki mondhatja el magáról, de egy öreg bur kiscgazdával, aki a napokban halt meg, — megesezt a furcsa eset.

Évtizedekkel ezelőtt történt, mikor még a mostani angol király édesapja is fiatal volt — tengerészhadapródok érkeztek a Fokföldre — köztük volt az akkor még csak tró örökös — 14 éves György herceg. A kiscgazda öszvérfogán, vadászkirándulásra vitte a társaságot. Bár meg volt tiltva, György herceg a tilalom ellenére elsütötte puskáját. A lövéstől az öszvérek megijedtek s vágatás közben felborították a szekeret. A fiatal herceg kiesett, s hajszájon mult, hogy a kerekék át nem mentek a fejen. A kiscgazda, aki nem tudta, hogy a fiatal tengerészhadapród maga az angol trónörökös, az eseten feldühödött és ostorával a földönfekvő engedetlen fiura sujtott.

Évekkel később, mint waleszi herceg a feleségével járt ugyanitt a trónörökös s meghívta a bur kiscgazdát villásreggelire, akit így mutatott be a feleségének:

— Az egyetlen ember, aki valaha megverte az angol trón örökösét, de legalább jól megérdemelt verés volt!

(Magyar Ujság.)

Humor.

Jó ajánlás.

— Eljöttem megnézni a házőrző kutyát, amelyet megvétele ajánlott ön.

— Sajnálom uram, de az éjszaka ellopták tőlem.

Vigyázni kell, kis cimborák

a téli bundáskátokra, kabátra és téli szövet ruhákra. Nem elég csak a sötét szekrénybe beakasztani. Ilyenkor nyáron elszaporodnak a ruhamolyok s kirágják a drága bundáskát, szöveteket.

Mivel üzhetitek el a molyokat? Első sorban naftalinnal, de még egyszerűbb szer a petroleum. Azokat a szekrényeket, amelyekben a téli szövetruhák állnak, be kell kenni belülről petroleummal, amely elpusztítja a moly lepkéket.

Vannak emberek, akik a legképtelenebb dolgok gyűjtésében találják örömeiket. Például egy amerikai polgár állati fogakat gyűjt. Nem sajnál pénzt kiadni holmi előregedett elefánt, tigris, meg farkasfogakért. Mig más ember a kávéházba jár, vagy moziba, színházba, ő a gyűjteményét rendezgeti, abban találja örömeit.

Miért víg a fücsök?

Irtó: Dezső bácsi.

Tücsök koma, be könnyű a dolgod!
Talán bizony azért vagy ily boldog?
Házad elé kifekszel a rétre,
S ciripelgetsz vidáman zenélve.
Reggel, dálben, este, mindig csak a nóta!
A te muzsikádnak se vége, e hossza...
Miből élsz te vig pajtásom?
Sokra nem méész, amint látom,
Mert henyelő életeddel
Semmi jócélt nem érhetsz el.

„Ne gondold, hogy e töretlen földön
Életemet henyeségben töltöm.
Itt a gyep közt mély barlangot vájtam,
Folyosót és tágas szobát ástam.
Nehéz munka volt ez a kökemény rögbe
Jó lakást építeni! Ha nem hiszed jöjj bel!
Gyökérrel a kamrám tele,
Több már nem is férhet bele!
Fű a másik eledelem,
Házam előtt ingyen terem.“

Jól élek én egyszerű sorsomban...
Irigykedő, kapzsi sohsem voltam.
Kincs nem kellett, másét el nem vettem!
Miért ne legyen énekes a kedvem?
Erőszakos hangyák, inyes, falánk méhek
Nagyravágyásukban nyugtalanul élnek.
Én nyugodtan hálát zegek
Egész nap a jó Istennek,
Mert ily boldog csak az lehet,
Ki sorsával elégedett!

Egy elhatározásra készítő tekintet

Az egyik német lapban egy megható kis történetet olvastam e címmel: „Egy elhatározásra készítő tekintet.“ E történetet elmondom tinéktek is tanulságul.

A newyorki pályaudvaron állott egy úr hat-éves kedves kis leánykájával, várva a vonat érkezését. A vonat azonban, amellyel el akartak utazni, késett s így a leánykának volt ideje arra, hogy körültekintsen és megnézzon mindent, ami a pályaudvaron figyelmét magára vonta. Egyszerre csak egyenletes lépések zaját hallotta maga mögött. Midőn hátratekintett, egy hatalmas, marcona, vad kinézésű embert látott, akit hat rendőr kísért, kettő előtte, kettő mögötte, és kettő oldalt jobbról és balról. A gonosz rablógyilkost, kit előző nap életfogytig tartó fegyházra ítélték, most kísérték utolsó útjára: a börtönbe. A leányka otthon sokat hallott már a betörőkről és azok büntetéséről s elgondolkozott azon, hogy ez az ember már most egész életét falak között tölti el, mert a börtön épületét többé el nem hagyhatja, vasútra többé nem ülhet, a Hudson partján nem sétálhat, otthon nem lakhat s így szinte élve el lesz temetve. S midőn maga előtt látta ezt a véletlenül elébe került embert rettenetes szomorú sorsával, nem tudta tekintetét levenni róla, újra meg újra rávetette nagy szeméit. Olyan nagyon szomorúnak tűnt fel előtte minden. Hirtelen a fogoly is rápillantott a leánykára, de elfordította tekin-

tetét. De a leányka tekintete megrémült mert újra meg újra a gyermekre pillantott, szerre csak — ki tudja mit érezhetett benne — bensejében — durva mozdulattal felfelé fordította a leánykának, mintha valami fájdalmástól akarna szabadulni. A leányka látta, hogy talán fájdalmat okozott neki, szíve elsomorodott, elengedte a kezét a fogolyhoz szaladt és így szólt: „Szegény ember, én nem akarok bűnöt okozni. Én csak azt akarom, hogy Jézus is szomorkodjon a te szomorú műve miatt. Megragadta a fogoly kezét és így szólt: „Am a szó hallotta is, az egész útjára hozzá a kedves leányka! Ez a jóságos zárdában nedett lelke rúan bántott jövetelét, elvettem legalázson át hogy a fogoly vál ide

óta a szeretetnek és részvétnek a tekintete. Ez a részvét megtörte szívemet. Midőn elfordultam mert szívem mélyéig meghatott a pillantás, a gyermek hozzám szaladt és ezt sugta nekem: „En szomorkodtam miattad és Jézus is szomor-

odik érted.“ Annak a leánykának meleg részvéte okozta megtérésemet és hiszem, hogy Jézus is megkönyörül rajtam.“

Rhédey Károly,
lelkész.

Jan Wolski: Meséből valóság.

Fordította: Kormos Jenő.

(12. folytatás.)

Szegény Pista nagyon kellemetlenül érezte magát a gyanú alatt, de hallgatott, mert szígyelte elmondani, hogy jótett volt az, amiért útját megszakította.

Előadás után Pista újra bekopogott az öregekhez. Megmondta, hogy beszélt az orvossal, aki megígérte, hogy felkeresi a beteget; a végén pedig megkérdezte, hogy nincs-e valamire szükségük?

— De igen, gyermekem. Lennél szíves két liter petroléumot hozni nekünk? Itt a kanna a pénz.

Pista azonnal sarkonfordult s előbbi igyekeztével nemsokára megjelent a petrolé-

Holnap reggel, mielőtt az iskolába ismét benéznek. Leviszem a söpredéket, én bevásárolok. Mindent elvégzek! — Holnap, az öregek sűrű áldásai

mit vettél te ma reggel a szö-
kérdte az anyja. — Ma délben
az üzletvezetőtől tudom, hogy ott

lakó öregeknek vásá-
nem kelhet fel. A
rni a lépcsőkön.
jen magát meg-

Mindig segíts
rt rá vannak

brával hama-
lába indult
áját, levitte

tt, hogy
értette
nt an-

anító.
ma

Pista lehajtotta a fejét és hallgatott. Ő maga is érezte, hogy kezdi elhanyagolni a tanulást. Az pedig nem vezet jóra.

— De ott vannak azok a szegény öregek, segítenem kell rajtuk. Nem hagyhatom el őket!... És ha dolgozom, bizony elfáradok, — elmékedett Pista.

De nem azért volt ő olyan ügyes szövetkezeti úttörő, hogy erre a kérdésre is ne talált volna könnyen helyes megoldást.

Ugyancsak abban a házban lakott még néhány gyermek, akik vele együtt jártak iskolába. Pista a tízperces szünetben összegyűjtötte szomszédait a folyosó egyik sarkába. Pár szóval ismertette velük az öregek helyzetét és ezt indítványozta:

— Hallgassatok meg engem, szövetkezeti pajtásaim és velem együtt segítsetek szegény öregeken. Álljunk össze, úgy, mint a szövetkezetben. Fiúk és leányok egyformán. Mindenki tegyen nekik valamit. Az a kis segítség nekünk nem kerül semmi megerőltetésbe, az öregeknek pedig nagy jótétemény... Beleegyeztek?

— Igen, beleegyezőnk!!!

És hogy csodálkoztak az öregek, mikor Pista estefelé egész sereg fiúval és leánnyal állított be hozzájuk.

— Jónapot kívánok! — köszöntek karban valamennyien.

És bátortalanul megállottak a fal mellett.

— Jónapot, gyermekeim! Mit óhajttok?

Pista előrelépett.

— Társaim mind ebben a házban laknak és együtt járunk iskolába. Elhatároztuk, hogy szövetkezetbe tömörülünk a bácsiék segítségével. A leányok sepernek, port törölnek, rendbeszedik a szobát. És mi, fiúk, lefordjuk a söpredéket, vizet, szent hozunk fel, bevásárolunk. Csak tessék rendelkezni — és mindent elvégzünk!

— Gyermekek!... Kedves gyermekek!... Hiszen ez valóságos csoda! Kedves gyermekek!... Jobb lenne a világ, mint volt?!... Hát a mi fiatalabb éveinkben, miért nem tett ki a gyermekektől ehez hasonló cselekedet!?...

— Azért, mert az akkori gyermekek még nem tudták, hogy mi a szövetkezet, — felelte egy leányka.

A vendégek.

A „Szövetkezés“ lapnak hűséges barátja volt, közéjük tartozott Dymek Anti is, a mi régi ismerősünk.

A fiúk, valahányszor nézeteltérés támadt közöttük és fentemlített barátjuk között, „Anti — a kéményseprő“-nek nevezték őt, célozva azokra a háztetői kalanddal kapcsolatos intelmekre. Pedig azóta már az Anti bőre is régen elfeledte az apai nadrágszíj helyesebb cselekedetekre készítők érintéseit.

Anti — amint tudjuk — nagy szorgalommal dolgozik a szövetkezetben és mindenki úgy tekinti őt az egész környéken, mint a gyermekek legkiválóbb mintaképét.

A „Szövetkezés“ egyetlenegy példánya sem kerül ki a mi Antink figyelmét. Mindíg türelmetlenül várja lapjuk érkezését. És amikor a kezébe kapja, figyelmesen elolvassa az elsőől az utolsó betűig.

Januárban levelet küldött a „Szövetkezés“-nek, melyben leírta az iskolai szövetkezetben rendezett karácsonyfa-ünnepélyt.

És — csodák-csodája! — a levelet azon módon kinyomatták a lapban:

DYMEK ANTAL,
a nöpiskola IV-ik osztályú tanulója

aláírással.

Mindenki csodálkozott a faluban, hogy az Anti írását még az újságban is kinyomatják. És anyja — mint az anyák általában — sírva fakadt boldog büszkeségében.

*

Anti éppen a kerti zöld gyepen, egy virágos almafa alatt heverészett és a „Szövetkezés“ legújabb számát olvasta. Kényelmesen hasrafele küdt és fejét tenyerébe hajtva olvasgatott.

Olvadás közben hirtelen könnyek jelentek meg a szemében. Nagyon szomorú dolgokról olvasott: — A nagy ipari városokban lakó munkásgyermek sorsáról. A piszkos, sötét, vakolatját hullatott bérházakról, a nedves, fénytelen, bűzös udvarokról, a szűk, hideg és egészségtelen lakásokról, melyekbe sohasem hatol napfény és tiszta, jó levegő.

És a táplálékaikról. De milyen táplálékokról! Isten óvjon mindenkit azokhoz hasonlóktól! A tejnek fele — víz, a kenyérnek fele — gipsz, vagy valami más emészthetetlen keverék.

Szánalomraméltó gyermekek!

Vézna, sápat, penészes-zöldszínű, erőtlen, beteges teremtések.

És hányan meghalnak közülük ebben a nagy nyomorúságban!

*

— Nálunk — falun másképp van, — elmelkedett Anti. — Mi erősek, egészségesek, napbarnítottak, pirosképűek vagyunk.

Mert nálunk más az élet!

Mi, falusi gyermekek, ha nem vagyunk az iskolában, állandóan a jó levegőn tartózkodunk. Csaknem egész nap süt bennünket a nap és fúj a szél. Erdőn, mezőn, réten szaladgáunk! Csak enni és aludni megyünk be a házba.

Azután — az ételünk jó. — A tejet egyenesen a tehéntől kapjuk.

A kenyérünk saját termésű lisztből készült. Minden, amit megeszünk, tiszta és egészséges.

Sajnálónivalók azok a városi gyermekek! Sokan vannak közöttük olyanok, akik sosem voltak sem erdőn, sem mezőn és egyetlenegy-szer sem fürödtek meg a folyóban.

*

A „Szövetkezés“ írta, hogy néhány városi szövetkezet vezetősége vidéken nyaralótelepet akar létesíteni az elerőtlenedett munkásgyermek részére.

De a városokban ezer és ezer gyermek van, a szövetkezetek pedig csak nagyon keveset tudnak közülük elhelyezni. A többség tehát egész nyáron a városban marad.

— Valami egyebet kellene kitalálni, hogy minél több városi gyermek nyaralhasson vidéken, — törte a fejét a mi Antink, kit szíve mélyéig meghatott a munkásgyermek szomorú sorsa.

— Hát a mi falunkba nem jöhetne nyaralni néhány városi gyermek?

Velünk együtt étkeznének otthon. Az iskolában aludnának szalmaderékájakon. Egész nap pedig velünk lennének úgy a játékban, mint a munkában!

*

Anti nagyon belemelegedett a tervezetésbe s még aznap előadta javaslatát az iskolai szövetkezet igazgatósági gyűlésén.

A gyermekcsereg nagy lelkesedéssel fogadta Anti javaslatát.

— Feltétlenül megcsináljuk! Feltétlenül!

És nyomban elhatározták, hogy az esetleg érkező vendégeknek oda- és visszautazási költségeit a szövetkezet fogja viseelni.

*

A gyűlés után az egész igazgatóság átment a szövetkezet védnökéhez, hogy közöljék vele határozatukat és általa a szülők segítségét is kérik. Mert minden a szülőktől függ.

(Folytatjuk.)

Az Új Cimborá tavaszi nagy körútjának emlékeiből.

Az ezer székely lányok napján Sumuleu-Ciucon kis cimboráink is szőltes ruhába öltözködve táncolnak.

Mercurea-Ciuc.

Mikor ezt a nevet leírom, melegség fut át a szívemen. Látom magam előtt a sötétlő fenyveseket, erdőkoszoruzta hegyeket, fehérfejú havasokat, amelyek között a vonat elsuhant és büszkén gondolok rá — ez a gyönyörű szép vidék éppen Transilvániáé — s nem a portugáloké vagy a kínaiaké, hanem mienk: transilvániáiaké.

Ahogy Sft. Gheorghe, Arcos, Bodoc álomásokat elhagyja a vonat s a Bucsad—Tusnad közötti Olt hidján átrobog, új vármegyébe lép. Ez a vármegye Ciuc vármegye. Szinte egyszerre megváltozik a vidék képe. Az eddigi Treiscaune-i síkságot gyönyörű fenyvesek, erdőkoszoruzta hegyek váltják fel. A naptár április 18-át jelez. Clujon már elnyitak rég az ibolyák és a hóvirágok. Itt Ciuc-ban most bomlik a tavasz... Az erdők fái alatt messze kéklik a Ciuc-i gyöngyvirág... Lám itt még a gyöngyvirág színe is más: kék... Mint ahogy sajátságos, a világon semmi más vidékkel össze nem hasonlítható az egész Ciuc-vidék... Szépségeit meg-megvilantja a robogó vasút utasa előtt egy-egy szép fürdő, vagy falucska képében... Bucsad, Malnas, Tusnad, Verebes, Sântsimon, Sântimre, Sâncraiu egymásután tűnnek a gyönyörködő szemek elé. Az Alföld szélein már a körtefák és almafák nyílnak, itt még köröskörül hó fehérlik a hegyeken.

Még egy állomás: Jigod — és berobogunk a 4000 lakósu Meercurea-Ciuc-ba. Nem nagy város, de kedves, tiszta s szép s a tanulni vágyó

székely ifjak a múltban is s most is kitünő nevelést kapnak a hatalmas épületű román. kath. főgimnázium hajlékában.

Mint idegen vándor, idegen városban — én is idegenül nézek szét az állomás nyüzsgő-mozgó utasain. De egyszerre kedves meglepetésként a nevemet hallom kiáltani s máris gyermekek vesznek körül s egy fekete ruhás kékszemű asszony.

Mercurea Ciuc-i kis cimborák s a mi kedves munkatársunk, szindarabírónk: Darvas Istvánné. Van öröm! Hogyne! már egy nappal előbb is vártak. Most már én sem érzem magam idegennek.

Mercurea-Ciuc jelentőségét emeli, hogy törvényszéke, járásbíróháza van s a környező falukkal szinte egybeépült. Így Sumuleu-Ciuc és Ciuc Toplița-val.

Sumuleu-Ciuc híres búcsújáró hely. A templom csodatevő szűz Mária fafaragású szobra már a tatárjárás idején ott állt a főoltáron. Egy martalóc a rablott kincsekkel azt is magával akarta vinni, de a legenda szerint a szentségtörőt az isteni gondviselés megbüntette — a könnyű faszobor egyszerre oly súlyossá vált, hogy a lova összerogyott alatta. A rabló ijedten dobta el a szobrot, amely akkor az arcán sérülést is szenvedett. A szobrot az ájtatos hívők visszahelyezték az oltárra.

A templom csendjében halk imánk felszál az Ég felé. S Szűz Mária, karján a kis Jézussal, mintha lenézne ránk és békésen-szelíden mosolygna...

Sandika eltűnése.

Irta: F. László Marcella.

Kóbi megugatja a zörgő szekeret.

Kóbi a jegyzőék feketeszőrű kutyája. Kis sárga csillag van a homlokán; erről az egész faluban ismerik. Kóbi tehát, amint látszik, közismert személyiség.

Ott hűsöl a tornác végében. Lévén kora délutáni nyári idő. De egyszerre felüti a fejét. Egy felsővégről jövő szekér zörgése halatlatszik mind közelebb. Kóbi hegyezi a füleit, s csendes morgásba kezd. Hát'hogyne! A szekérben ülő legény pont az ő orra előtt kezd el pattogatni az ostorával! Mintha egyenesen bosszantani akarná ezzel. Kóbi ezt tudja is és ki is kéri magának az ő hangzatos nyelvén. De Péter fel sem veszi, sőt! Ha lehet, még nagyobbakat cserdít a levegőbe.

Az elmérgesedő viszálykodásnak Sandi úrfi vet véget. Rászól Kóbira:

— Hallgass Kóbi!

Péternek pedig odakiált:

— Hova megy, Péter bácsi?

Péter előbb szénéz, hogy honnan is jön a hang? Merthogy emberfélét nem lát a környéken.

Aztán bizalmasan elvigyorogja magát:

— Ahá! Most má'látom; Sándorka tecik lenni? A jegyző urék Sándorkája?

Megrántja a lovak gyepőlőjét s megáll egy percre, hogy szembenézzen a kis urfival. Biz az igen apró legény számba megy még, nem csoda, ha a szekerező emberek nem veszik mindjárt észre.

Ott áll a nagy gesztenyefa alatt, az utca-kisajtóban. Zöld tiroli nadrág van rajta, (mekkora nadrág lehet!) Kabát, cipő — az nincs. Minek is ilyen melegben? Öltözetét egy ugyanesak zöldszínű csibészkalap egészíti ki. A csibészkalap mellett egy kegyetlen hosszú, zöldesfeketébe játszó toll lengedez. Ez a Sandika fő büszkesége. Valahol az udvar hátulján, a kakasok viaskodásának színhelyén zsákmányolta. Eleinte még Kóbi is furcsállotta ezt a lengő-lengedező jószágot. S nem egyszer megugatta.

Sandika úgy áll az ajtóban, mint egy kis cövek. Két apró öklét egymásra teszi, — öregezen — nagyosan. Az utcát szemléli komoly méltósággal.

Péter, a legény visszakiált a szekérről:

— Megyek erre, Sándorka! — s az ostorával előre suhint. — Nem jön? — kérdi tréfásan.

Sandi úrfi vágyakozva néz a lovakra, s

gondol mindarra a sok gyönyörűségre, ami a szekerezéssel jár...

Péter aztán újra a lovak közé csap és a szekér eltűnik a porfelhő irányában.

Kóbi újra ugatni kezd; úgy szimatolja: itt valami nincs rendjén. De mint mindig, most sincs több beesülete a háziak előtt, akik már megszokták Kóbi tevékenységét az ugatás terén. S ráhagyjuk: hadd ugasson! Úgy sincs más dolga...

Dolog van benn az udvarházban...

Különösen így korán délután. Azért is nem nagyon járkálnak az udvaron, amely néptelen és elhagyatott. A háziasszony a konyhában rendezkedik. Az ételmaradékokat, zsírt, tejfelt, fűszereket elrakni — ez mind reá hárul. Aztán meg a vacsorára is már most meg kell tenni az előkészületeket. A cselédlány az edényeket mosogatja, de félfüllel az asszonyra figyel. A délutáni munkabeosztást ilyenkor szokta megkapni.

— Mari! A vaját megköpüld, amint a mosogatóval elkészültél. Aztán elszaladsz Hegedüsnehéhez, megmondod neki: a tekintetes asszony tisztelteti; holnap jöjjön el, nagyvasalás lesz. De érted? Egyik lábad ott legyen, a másik meg itt. Nehogy elterécseld az időt!

Mari elvörösödik a mosogatótál előtt, mert találva érzi magát, de azért tiltakozik: — Én, tekintetes asszony? Nem szoktam én szóbaállni senkivel...

— Azután, — folytatja a tekintetes asszony — a rostát hazaviszed Nagy Ferencnének és mikor mindezekkel elkészültél, bemegy a kertbe gyomlálni. A kalaréba-, káposzta ágyásoknál kezded a munkát. De azt megmondom, ne úgy, mint a múltkor, hogy csak a nagy gazokat huzigáltad ki!

Az ajtóban egy kis borzas fej jelenik meg, a nyole éves Juliskáé.

— Anyukám! — lihegi — Adélka fölébredt és nyöszörög! — Mely hír után vágat vissza a picéhez, nehogy az csak egy pillanatra is magára maradjon. De már erre Erzsébet asszony is lecsapja a kezében levő lábast, fedőt — és siet ő is Juliska után a hálósobába.

Mert Adélka ugyan még beszélni sem tud, esöpp, pólyás, alig három-négy hónapos, de azért az egész háznépen zsarnokoskodik. Érthető, mert most ő a legkisebb. Mindig a legkisebb a legkedvesebb. Ezt tudja az Adélka öt nagyobb testvére is. Szelid lemondás-

sal bele is nyugosznak. És féltő aggodalommal lesik minden mozdulatát, milyen hangulattal fekszik, ébred.

Öt óra felé járhat az idő, mire a csöpp baba tisztába került, s megkapta a maga kis porcióját.

Adélka aztán újra elaludt. Erzsébet asszony nesztelen léptekkel kionson, mert kinn még sok a teendő.

Egy pillanatra leül a verandán. Jólesik egy kicsit pihenni. Hej! mert kevesen tudják, mennyi fáradsággal, bajjal jár a gyermekek nevelése, egy ilyen ház vezetése — gondolja el egy kis sóhajással. De aztán megnyugszik: — Hát hiába, ilven az asszonysors...

Nyugtalan szemekkel néz szét az udvaron: — Milyen csendes! Hol vannak a gyerekek? Öt óra mult, uzsonnát kellene nekik adni. Lenke a nagyanyjánál van. Juliska a kicsi mellett kézimunkázik. Tibor és Viktor az apjukkal vannak az irodában, — számolgatja — De hol van Sandika? — Türelmetlenül áll fel a helyéről s tekintette újból az udvart kutatja.

— Sandika! Sandika!... uzsonnázni! — Hallatszik az udvar délutáni nagy csendjében.

Sandi úrfi csak nem kerül elő. Mari már Hegedüsnét is megjárta. (Beesületére vált, egy-kettőre visszajött, — az igaz, hogy nem is találkozott útközben senkivel).

Marinak azonban újra futnia kell, bár nem a megállapított beosztás szerint. De hát akkor ki gondolt volna ilyesmire?

— Mari, fuss csak át Szabó Kláriékhoz! Nézd meg, nincs-e ott a gyerek?

Juliska a szemközti biróékhoz szalad. Lenke is előkerül már a nagymamájától, valamint a két fiú is. Mindenik gyereknek jut egy szomszéd, ahol Sandika megfordulni szokott.

De a keresők kókadt fejjel, ijedten futnak vissza. Sandit sehol sem látják.

A tornác végén Kóbi szólásra emelkedik. Valami szekeret, meg Péter legényt magyarázza, mérgesen pislogva ki az utca felé. De persze az ő talján nyelvén. És Kóbinak ninesen szerencséje. Nem értik meg a legjobb igyekezete mellett sem. A nagy zavarban, még kevesebbet törődnek vele, mint máskor.

Az udvaron végig-hosszig hallatszik a kiáltás: — Sandi!... — Sandika!

Erzsébet asszony erőslékű nő... De Istenem, mikor egy anyának a gyermekéről van szó... Még a legerősebb lelkek is megrendülnek... Sápadtan néz maga elé: — San-

dika... a pötyöm négyéves legényke, az apja szemefénye... — S nehéz sóhaj tör fel a szívből: — Óh, Istenem... mit hozol reám?!...

Lelki szemei előtt sorra elvonulnak az újságok utóbbi időben hozott hírei... Egy földbirtokos négyéves fiaeskája, akit a kóborló cigányok raboltak el, — aztán egy kis leány, aki a kutba fult... Óh... ha Sandika is...

— Eredj a tekintetes urért az irodába, fordult Marihoz — mondd, hogy rögtön jöj jön haza...

S megfogta a hozzá legközelebb álló gyermeknek a kezét. (Talán a Juliskáé volt, vagy a Viktoré? Nem is tudta most).

— Gyerekek, jöjjetek, keressük meg Sandykát. Jó az Isten... hátha megtaláljuk...

Ez a színtelenül, szorongó aggodással kimondott „hátha“ szó a legrosszabbra való elszánást váltotta ki a nagyobb testvérek szívéből.

— Ha anyuka úgy mondja: „Hátha“, — óh, akkor talán nincs is meg Sandika...

Elkezdtek a nagy zokogást.

A keresés.

Előbb a lakást kutatták végig. A szobákat, a kamrát, a pincét, a padlást, az összes ruhásszekrényeket. Nem bújt-e valahová be? S a nagy meglepésben elnyomta volna az álmot?... Mindhiába...

Az udvar is sorra kerül. Minden zegezuga. Még az a bizonyos hely is. Nem lehet tudni, oda is becsphetik egy olyan kis gyermek, mint Sandika.

De mintha a föld nyelte volna el, még csak a nyomára sem lehet ráakadni.

Viktornak eszébe jut valami:

— Anyukám! Én láttam Sandykát egy párszor az istálló felé menni, nézzük meg ott. Erzsébet asszony nehéz sejtéssel eliskoltja magát:

— Jaj! a kicsi fiam! Biztosan a ló rugta agyon...

Ő az anyai szív nyargaló képzeletével mindjárt a legrosszabbra gondol. S már látja is maga előtt, a gyermek összetiport, véres holttestét...

Kétségbejítő!... Nincs ott sem.

Az utcán kíváncsi emberek kezdenek mindsűrűbben szállingózni a jegyzőék felé. Már tudják az esetet. Mari, amíg az irodáig futott, legalább négy-öt embernek elmondta a nagy eseményt, azok mindenike ugyanannyinak:

— A jegyző urék Sandikája eltűnt. Nem lelik sehol. Mintha a föld nyelte volna el.

A szövetkezet előtt feltűnik maga a jegyző is. Félelmes gyorsasággal vágatva téren és időn keresztül... Kalap nélkül, kigombolt kabáttal úgy, amint a hírt vette.

A jégverem táján összetalálkozik a sápadt, zokogó gyermekcsoporttal. A felesége jött fel, csüggedt reménytelenséggel a jégveremből.

Egymásra néznek...

A férfi csak annyi mond: — Na?...

De a nézése vádoló, számonkérő: — Hova tetted a fiam?

Az asszony, akinek a gyermekek előtt erősnek kellett maradnia, az ura előtt nem bírja tovább a rossz sejtéseit, a mindenrevaló elszánását. Összeroppan. Ráborul az ura vállára, s kitör belőle a nagy, visszafojtott zokogás.

— Nem tehetek róla... hidd el... vigyáztam a gyerekekre, amennyire tudtam... Hiszen tudod, mindent megteszek értük...

A férfi tudja, látja az asszony megtört szeméből, hogy az sokkal jobban szenved, semhogy egyetlen vádoló szót is mondhatna neki a történetekért.

— Ne sirj, Erzsébet, jó az Isten... simítja végig a homlokát.

S az udvarba bemelegedő kíváncsi ácsorgók egyikének odakiált:

— Hozzanak egy vasmaszkát!...

És megkotorják a kutat...

A falubeliek, ismerősök, szomszédok, maguk is futkosni kezdenek. Ki a cigánygödör felé, ki az Urakárkához, ki más veszedelmes helyek irányába. Ugy látja mindenki, hogy most már több kettőnél a dolog.

De Sandika nem kerül elő.

Lassan leszáll az este. Eljön a vacsora ideje. Vacsora? Ugyan ki gondol most vacsorára?

A nagyobb testvérek, sirástól elfáradva, összetörve, a közben felébredő Adélka koscsija körül ülnek.

Velük van Erzsébet asszony is. A picikét el kell látni. Ő nem tudja felfogni, hogy Sandika ninesen... És ki tudja, talán nem is lesz meg... Őneki itt van az étkezési ideje és megköveteli a maga kis porcióját. Csak azt nem érti, hogy az ő szép mamája miért nem kacag úgy rá, mint máskor?

De Erzsébet asszony csak néz... néz maga elé mereven, az arcára kövesült fájdalommal. A picit Adélka ott fekszik az ölében, vidám gögicséléssel. Mintha észre sem venné. Ki tudja, hol járnak a gondolatai?...

Az árván maradt testvérek pisszenni sem mernek az édesanyjuk mellett. Érzik, hogy neki most nagy bánata van, amit nem szabad

megzavarni. Ugy ülnek nagy esendben, míg egyiknek is, másiknak is alácsuklik a feje. Elnyomja őket az álom...

Az óra tizet kongat... De az udvaron még mindig jövés-menés van. Most már lámpával. Olykor a lármán keresztül hallatszik egy-egy rendelkező, parancsoló hang:

— A kisbíró dobolja ki a faluban... A nép most jön haza a mezőről; hátha tud valaki róla valamit.

— Károly! (ez a kocsisnak szól) te pedig a Rozin átnyargalsz Gacsalyába, a esendőrséghez. A kóborló cigányokat még az éjjel kutassák végig a vidéken. Itt a levél, ezt az örmester urnak adod át!

A sötétben is megismerik, — ez a tekintetes jegyző úr hangja.

Lassanként belefáradnak az eredmény nélküli keresésbe. A falubeliek hazamennek, hiszen már elég későre jár az idő. A jegyző azon veszi magát észre, hogy egyedül van. Fásult gyötrődéssel ül le a verandán egy székre. Gondolkozni próbál, vagy legalább is rendezni azt a nagy zür-zavart a fejében. De nem megy sehogy. Gondolatai felmondják a szolgálatot.

Most már csend van köröskörül. Csak a kuttyák felelgetnek egymásnak, ki vékonyan, ki vastagon...

...Féltizenegy felé egyszerre szekérször-gés veri fel a nagy csendességet. Majd egész közelben, a kapu előtt megáll. Kóbi az éjszakai őrhelyen dühösen felugat: au! vau! És mond hozzá még egy sor cifraságot. De megint csak az ő talján nyelven.

Az utcakiszajtonak megesisikordul a zára és nehéz, esizmás léptek kopognak végig a kövön. A már félig álomba alélt férfi felrezen. Valaki köszönt hangosan:

— Szerencsés jóestét kívánok! Én vagyok a', tekintetes úr, Péter. Itt hozom e a „kis úrfit.“

A férfi felriad s a legény karjaiban mozdulatlanul fekvő gyermektestre pillant. Átnyilalik rajta valami ijedt, nagy félelem.

— Meghalt?!... — szalad ki a száján a szó.

A legény megütődve néz a sötétben kísértetiesen ráfehérlő arcba:

— Dehogy is, tekintetes uram, csak alszik...

— A ricsei mezők alól jöttünk... Egy kicsit hosszú vót' az út, oszt a kis úrfit elnyomta az álom... Nyugodalmas jóéccakát kívánok. — Köszönt újra és kikopogott az udvarból. Még egy darabig hallatszott az éj-

szaka csendjében a szekér zörgése, de már mind elhalóbban. Míg aztán a felsővég valamelyik háza előtt végleg megszűnt.

A férfi csak nézett, nézett az alvó gyermek arcába, bódultan. Mint valami pehelyt, úgy tartotta a karjában. A hálószobából gyöngé lámpafény szűrődött ki; arrafelé tartott. S amíg ment, mindig ezt a pár szót ismételte magában:

— Jó Isten! Micsoda egyszerű és mégis milyen boldog kis szó... Csak alszik... alszik... nem... nem halt meg, csak alszik...

(Megjelent a „Haladás”, a „Kévekötés” és az „Ara-nyosszék” c. lapokban — s lefordítva eszperantó, portugál és bolgár nyelvekre.)

A pásztorfiú.

— Grimm mese. —

Volt egyszer egy pásztorfiú, aki messze földön híres volt okos válaszairól, amelyeket bármilyen nehéz kérdésre adott. A király is meghallotta. Odahívatta a pásztorfiút és így szólt:

— Ha válaszolni tudsz az én három kérdésemre, úgy foglak tekinteni, mint saját gyermekemet és nálam fogsz lakni a kastélyban.

— Hogy hangzik a három kérdés, — kérdezte a fiú.

— Az első kérdés a következő, — felelte a király: „Mennyi víz van a Világóceánban.”

— Oh, királyom, — felelte a gyermek, — tömessed be először a világ összes folyamait, amíg én megszámlolom, hogy mennyi csöpp ömlik a tengerbe, akkor megmondom, hány csepp víz van a tengerben.

— A következő kérdés így hangzik, mondta a király: Hány csillag van az égen?

— Adj egy ív papírt, — felelte a fiú és én írok reá pontokat, ha meg lehet számlálni, hogy mennyi, úgy annyi csillag van az égen.

De persze, a pontokat megszámlálni senki sem tudta.

— Most még egyet, — szólt a király: „Hány perce van az örökkévalóságnak?”

— Hátsó Pommériában van egy hegy, ennek egy óra a magassága, egy óra a szélessége és egy óra a mélysége és erre repül minden századik évben egy madár és a csőrével nyalogatja, no, amikor az egész hegy elkopik, akkor telik le egy pillanat az örökkévalóságból, — mondá a pásztorfiú.

— Te, mint egy bölcs fejtetted meg kérdéseimet, — mondta a király, — térj kastélyomba és légy a fiam és örökösöm.

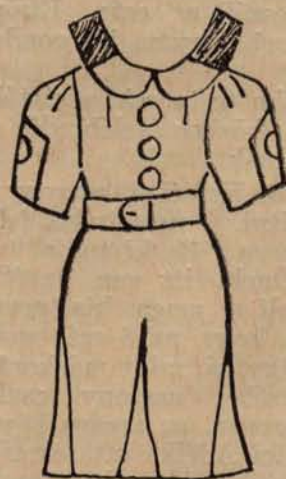
Németből fordította: Adél néni.

Öltöztető baba.

Kislányoknak legkedvesebb játéka a babaruhavarrás és babaöltöztetés. A rajziskolában megtanítottunk benneteket, kislányt rajzolni.

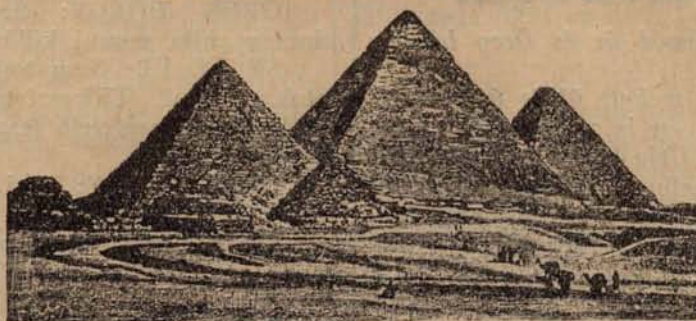

Nos, most hasznát veszitek a tudományotoknak. Az 1. számú képen látható babát is könnyen le-rajzolhatjátok kemény rajzpapírra s ha kivág-

tátok a 2. sz. ruhát rá is adhatjátok. Aztán, ha megtanultatok jól papirbabának szabni, varrni, akkor majd igazi anyagból igazi babának is szabunk, varrunk majd.

Piramisok.

Egy rég letűnt, elsüllyedt világnak vagyunk az intő jelei. Könny, vér, zsarnokság emelt bennünket fel, hogy hirdessük a fárások hatalmát és nagyságát. S mivé lettünk? Intőjeleivé az időknak. Ember — ládd, e mulandó az emberi hatalom, a földi gazdagság, a zsarnok sirjába dől — s jeltelen marad az idők teljességében — de örökre megmarad bennünk, az emberi go-

nosszág, gög, a könny, a vér emléke, milliók, rabszolgák pusztultak el egyért, hogy annak hatalmát hirdessék s im mi, mégis a milliók könnyét, jajját, vérért hirdetjük, míg köveinket szét nem porlasztják az évezredek.

Utaz, ha a sivatagba vetődsz a régi városok, fény, pompa helyén már csak minket találsz: a piramisokat... L. M.

Megszólalnak az édesanyák.

Kedves Szerkesztő néni!

Szíves engedelmet kérve úgy szólitom, ahogy két kis fiammal emlegetjük.

Árpád fiamnak jár ugyan az Uj Cimborá, de azt rendszerint mind a hárman olvasgatjuk. Szívből köszönöm, nemcsak a magam, de az összes édesanyák nevében, amit a kis lap nyújt, azt az örömet, melyet gyermekeinknek szerez, nem felejtve milyen hasznos nevelő munkát végez, mikor érdeklődésüket lekötve, mese, elbeszélés alakjában tanít anélkül, hogy azt a gyermek észrevenné, ami őt komoly alakban terhelné.

Milyen öröm volt, amikor a rejtvény fejtési jutalomkönyvecskék megjöttek, annál is inkább, mivel a tavalyi nyeresemény útközben elveszett.

Egyidőben kisfiam is ír — le sem írható a boldogsága, hogy a Marcella néni postájában neki is ment üzenet

A rajziskola külön mulatság.

Hát még a kertészkedés! A tavaly kapott virágmagvak után ebben az évben is nevelünk palántákat, melyek fiaim kis kertjében diszlenek.

„A gyermek a jövő hordozója.“

Hálás köszönet illet meg meg mindazokat, akik szívükön viselik a gyermekek jövőjét.

A jó Isten áldása kísérelje, kedves Szerkesztő néni minden munkáját továbbra is. Ő adjon erőt és kitartást, az akadályok leküzdé-

sére, hogy a kis lap szelleme és iránya ne változzék!

Vallásfelekezeti türelmetlenséget és faji-ságot kizárva — maradjon tiszta és magyar. Öszinte tisztelettel és szívélyes üdvözlettel: Ciocacia, 1936. június hó.

Fáyné Pappász Ilona.

*

Szeretettel köszöntjük Fáyné Pappász Ilonát, a mai magyar anyák mintaképét, amilyenek mi is elképzeljük, amilyenek mi is szeretnénk látni ma az édesanyánkat.

Magyar anyának lenni ma sulyos, de szép feladat, nem kényszerű szükségesség, de büszkeség és kötelesség. Felelősségvállalás a jövővel szemben. Áldozatos munka benn a családban, kinn, a közéletben, szóval, tettel, tollal. Okos, nyíltszemű édesanyákra van ma szükség, aki együtt tanuljon gyermekével, hogy lássa a nehézségeket, melyeken keresztül esik minden gyermek. Tanuljon és tanítson a krisztusi elvek alapján.

Meghatott örömmel olvastuk el Fáyné Pappász Ilona levelét, mintahogy örömmel fogjuk elolvasni az ezután megszólaló édesanyák leveleit is.

Szóaljanak meg az édesanyák, kiki az ő módján, nyelvén én azt hiszem, idők folyamán sok olyan dolog vetődik fel, amelyek a közös nevelő építőmunkát előbbre viszik.

Uj Cimborá Szerkesztője.

A pápaszem.

Jelenet. Szereplők: Segéd úr és Öreg hölgy.

SEGÉD ÚR (*pult mellett ül és újságot olvas*): Na, úgy látszik, én is megöszülök, amíg valami vevő erre jön. (*Úrja belenéz az újságba.*) Hát persze! Így már érthető a dolog. Ma október 31-ike, úgynevezett takarékosági nap van, kinek jut eszébe ilyenkor szemüveget vásárolni.

ÖREG HÖLGY (*félénken bejön*): Jó napot kívánok.

SEGÉD ÚR (*fürgén felugrik*): Jó napot kívánok, van szerencsém, kezét csókolom. Hogy van, hogy van?

ÖREG HÖLGY (*megijed a sok beszédől*): Kérem, kérem! Köszönöm kérdését meglehetősen jól érzem magamat. De miért tetszik kérdezni?

SEGÉD ÚR: Oh, azt már messziről lehet látni nagysádon. Csak úgy virít, mint valami fiatal hölgy.

ÖREG HÖLGY (*halkan köhécsel*): Hát bizony, bizony.

SEGÉD ÚR: Na és most mivel szolgálhatok? (*Gyorsan*): Van itt kérem minden. Öntöltő toll, gyorsfűző, fényképezőgép, ezüst dísztárgyak, nagyító lencsék, bálí belépők, óraszerkezet, színházi látszó, legyező tollból és selyemből és szemüveg. (*Megtörli a homlokát a zsebkendőjével.*)

ÖREG HÖLGY (*csodálkozva nézi a segéd száját*): Mondja, fiatal úr, ezt egy nap hány-szor mondja el?

SEGÉD ÚR: Ahányszor az üzlet parancsolja kérem. És most, hogy tisztába van az üzlet felszerelésével, talán szabad tudnom, hogy mit parancsol?

ÖREG HÖLGY: Oh kérem, mit parancsolhat egy magamfajta öregasszony. Szemüveget. SEGÉD ÚR: Azt mindjárt gondoltam, kérem.

ÖREG HÖLGY: Uraságod talán gondolatolvasó?

SEGÉD ÚR: Azt nem. De amit látok, azt látom és mai nap minden úri hölgy kizárólag csak szemüveget hord. Tessék parancsolni. (*Dobozokra mutat.*) Bőséges választék áll rendelkezésére.

ÖREG HÖLGY: Próbálni lehet?

SEGÉD ÚR: De még mennyire! Hisz a közmondás is azt mondja: „próba szerencse”. (*Szemüveget és újságot nyújt oda neki.*) Parancsoljon kérem próbálni.

ÖREG HÖLGY (*körülményesen felteszi a pápaszemet, kezébe veszi az újságot és olvas*).

SEGÉD ÚR (*izgatottan izog-mozog*): Nos, kérem, nos mit tetszik hozzá szólni? Micsoda

pazar kiállítás és nagyszerű üveg?

ÖREG HÖLGY: Szemüveg — szemüveg, nincsen rajta semmi különös, de ez nem jó.

SEGÉD ÚR: Nem tesz kérem semmit, mutatok másikat. (*Előveszi az előbbi szemüveget.*) Ez biztosan megfelelő lesz. Nagysád, úgy-e bár rövidlátó?

ÖREG HÖLGY: Ami azt illeti, kérem, én közelről egész jól látok mindent.

SEGÉD ÚR: Úgy? Na akkor egy msszelátó szemüveget mutatok. (*Elővesz egy másik szemüveget.*)

ÖREG HÖLGY (*örömmel*): Na, ez az! Ilyent keresek! (*Nézni próbál vele a tetején meg az alján.*)

SEGÉD ÚR: Ez már határozottan jó!

ÖREG HÖLGY: De bizony ez sem jó!

SEGÉD ÚR (*nagyot nyel*): Kérem, mutatok másikat, van nekünk rengeteg raktáron.

ÖREG HÖLGY (*próbálja ezt is, lehetőleg komikus pózban*).

SEGÉD ÚR (*félre*): Na, ha ez sem lesz jó, igazán nem tudom, mit adjak. Hisz nincs az egész üzletben három darabnál több szemüveg. (*Fenn.*) Ez már igen! Ez remekül fest!

ÖREG HÖLGY: Mi az kérem, hogy fest? Nem szoktam én festeni magamat!

SEGÉD ÚR (*félre*): Na, azt mindjárt látni rajta. (*Fenn.*) Oh, bocsánat hölgyem, ezer bocsánat, nem olyan értelemben mondtam, tévedni tetszik.

ÖREG HÖLGY: Hailja az úr! Ne beszéljen furton-furt, inkább mutasson egy szemüveget. (*Haragosan.*) Micsoda üzlet az olyan, ahol egy rongyos szemüveget sem lehet találni.

SEGÉD ÚR (*haragosan*): Kérem, az üzlet az egy jó cég, azt nem hagyom sértegetni! Éppen azért mutatok nagysádnak nem is egyet, de egyszerre hármat is. (*Mutatja.*)

ÖREG HÖLGY (*próbálgat, segéd ez alatt dühösen sétálgat fel és alá*).

SEGÉD ÚR: Tetszett már találni?

ÖREG HÖLGY (*fitymálva*): Nem! És azt hiszem nem is találok én itt olyant, amilyen nekem kell. Megyek tovább. (*Indul.*)

SEGÉD ÚR (*visszahúzza a karjánál*): De az nem úgy van, kérem! Nagysád még nem próbált végig minden üveget.

ÖREG HÖLGY (*lerázza a kezét*): Tessék engem engedni! Én már a harmadik üzletben próbálok és nem kapok egy rongyos szemüveget magamnak.

SEGÉD ÚR: Na, akkor olyan üveget nem is készítenek, ami nagysádnak jó legyen. Mondja kérem, rövidlátó ön, vagy távollátó? Olyan üveget adok.

ÖREG HÖLGY: Távol látó vagyok kérem.

SEGÉD ÚR: Hisz van itt olyan üveg rengeteg.

ÖREG HÖLGY (*lemondóan int*): Az nekem nem jó! Nem látom meg veled, amit akarok.

SEGÉD ÚR (*haját tépi*): Hát mondja, hová akar látni az Istenéért?

ÖREG HÖLGY (*nagy nyugodtsággal*): Hová? Hát oda, ahol most az én kedves unokám tanul: Clujra, hogy lássam, vajjon nem beteg-e a lelkem? Aztán meg, hogy nem bukott-e meg az évharmadban? Oda akarok látni lelkem, fiatal úr, oda!

(Függöny le.)

Darvas Istvánné.

A jóság hatalma.

— Eredeti mese. —

Írta: Dezső bácsi. (Folytatás.)

— Előbb-utóbb magukhoz térnek! — szólalt meg Están. — Most siessünk a vár tornyába, hogy Dalilát és Enőket is kiszabadítsuk a keserves rabságból.

Csak hogy a vár tornyának irtózatossá magas kapuja be volt zárva. De különben is a kapu kilincsét még hosszú létrával sem tudták volna elérni.

Akkor Están gondolt egyet, s az Élet vesszőjével az ajtóra ütött, mire az magától, csikorogva felnyílt. Dalila és Enőke egymást szeretettel átölelve, feküdt egy óriási kék pamlagon. Felrettenve, irtózáttal néztek a nyikorgó ajtóra, de milyen kellemes volt a meglepetésük, mikor a kegyetlen óriások helyett két szép deli levante lépett be hozzájuk, s mosolygó, biztató arccal közeledtek.

Szép a hajnalpírkadás, szép a lilomszál, de Dalila és Enőke még ezeknél is sokkal szebbek voltak. Están és Ágisz az Élet vesszőjével megérintették a leányok szíve táját, mire ezek hangos, kitörő örömmel ugrottak fel fekvőhelyükről, s mintha régi ismerősök lettek volna, boldogan borultak megmentőjük vállára.

Aztán ajkuk azonnal háladalra fakadt. Gyönyörű éneküktől hangos lett a vár. A kék teremben a dermedt lelkek egyszerre magukhoz tértek. Valamennyien örvendezve, ünnepélyes menetben megindultak az átkozott vár kapuja felé. Ott várták már őket Están, Dalila, Ágisz és Enőke.

Mikor itt megtudták, hogy a vérengző óriásokat Están és Ágisz megölték, ujjongva, dalolva, táncra kerekedtek. Mindenki megtalálta a maga párját. Vígán énekelve, egymást kettesben karonfogva, tánc lépésekben folytatták útjukat a szomszédos Aranyországba.

Azt talán nem is kell mondanom, hogy a kivonulás után a kék vár a halott óriásokkal együtt a föld méhébe süllyedt, s nyomában sívár, terméketlen pusztaság támadt.

A napnak új életre kelt hősei valóságos diadalmában érkeztek Aranyországba. El lehet képzelni, hogy a váratlan esemény milyen kimondhatatlan boldogságra változtatta át Aranyország gyászos szomorúságát. Mindenütt máglyán égtek el a fekete leplek és fátyolok. Ismét úgy ragyogott az ország, mint ennek előtte. Aranykirály nagy örömeiben, két részre osztotta birodalmát, hogy az egyik fele Estáné, a másik fele Ágiszé legyen. Están Dalilát, Ágisz Enőket kapta feleségül. Csaptak is nagy dínum-dánomot. Éppen egy álló hétig tartott a kettős lakodalom. Ott volt az ország apraja nagyja.

A lagzi végén Ágisz mégis csak kijelentette, hogy ő megfontolta a dolgot, s Aranyország bármilyen értékes legyen, a reáeső részt átadja Estánnak, mert neki megvan a maga Napsugár országa. Ő most hazamegy feltámasztott embe-reivel együtt, s otthon, hogy a múlt bűneit jóvátegye, alattvalóit szeretettel és igazságosan fogja ezentul kormányozni.

Hát így minden, minden jóra fordult.

De Están földöntúli boldogságát mégis csak zavarta valami.

Egy szép alkonyati estén, midőn Dalilával együtt künn ültek az illatos aranykertben, Están arcán újból megjelent az a különös szomorú vonás, melyet felesége már több ízben észrevett.

— Mi bánt téged, kedves uram? Mi hiányzik még boldogságunkból? Mi az oka titkolt búsongásodnak?

— Hát ha éppen tudni akarod, azt is elmondom, kedves Dalilám. Messze innen a Hargita rengeteg erdejének a tövében laknak az én jó szüleim, akiknek én mindent köszönhetek; testvéreim is vannak. Szeretném, ha ők is osztoznának nagy boldogságunkba. Ha ők itt volnának örömem határtalan volna.

Dalila édesapjával együtt szívesen beleegyezett Están kívánságába. Rövid idő múlva a jó, öreg székely favágó anyukostul, gyermekes-tül megérkezett Aranyországba.

Az aranykirály körében most már teljes volt a boldogság, amit mindnyájan jóságukkal sok szenvedés után meg is érdemeltek.

Teleky Dezső.

Aratás.

A bibliából tudjuk, hogy az ókori népek, különösen Izrael népe milyen nagy jelentőséget tulajdonított az aratásnak. A keleti népek még ma is sok helyen megünneplik az aratás ünnepét.

Nálunk is, magyaroknál szokásban van az, aratás végén aratóünnep keretében megköszönni a jó Isten áldását.

Az aratás igazi jelentőségét a falusi szántóvető ember érzi át igazán. Ó, aki a magot őszi szántáskor a földbe hullatja, beboronálja s remeg a kikelő zsenge növényért, fagy nem veszi-e ki — vagy a víz tavasszal? Nyári aszály nem

égeti-e ki, vagy jégverés nem pusztítja-e el a szép telt kalászosokat?

Hogyne adna hálát, ha a jó Isten ennyi veszedelmen keresztül megőrzi a termést, amely az életet adja, puha kenyeret, s ha jó áron eladhatja a fölösleget, ruhát, eszimat, sót, ecetet, ami a házhoz kell.

A föld csodálatos termékenységgel terít minden esztendőben asztalt a szorgalmas munkás embernek.

S a föld termékenységének gyönyörű ünnepe az aratás.

L.

Katica.

Irtó: Pósa Lajos.

Miért sírsz ugy Katica?
Tán megkarmolt a cica?

— Szeretem én a cicát,
Nem bántja az Katicát.

Tán valami volna jó?
Itt a szőlő, mogyoró.

— Nem kell szőlő kenyérrel,
Jóllaktam én dinnyével.

Jancsi vert meg? Mondjad hát!
Hátrakötöm a sarkát.

— Se a Jancsi, se Lajcsi,
Ha idejön, ne hajtsd ki!

Mégse tudom, mi bajod?
Tán a Bodrit siratod?

— Bodri kutya, nagyfülü,
Ha elveszett, megkerül.

Ejnyje, ejnye, kislányom!
No, ne mondd, nem kívánom!

— Megmodom hát, ne rikass!
Hát rám nézett a kakas!

Nyáron.

Ki boldogabb *Illatos fű*
Ha itt a nyár, *A rejteked*
Mint te vagy kis *Pillangó jó*
Szabad madár. *S játszik veled.*

Liget mező
A táplálód,
Anyai szárny
Az altatód.

Építsünk utat!

Ebben a cikkben kis Cimborák megfelelnek arra a számos kérdésre, amit hozzánk intéztek a most folyó utépítésekkel kapcsolatban. Amint többen írtatok, vidéken és városokban mindenütt nagy erővel fogtak hozzá az utak és utcák megjavításához. Ez minden képpen örvendetes és dicséretes dolog, mert az út hozzátartozik ahhoz a műveltséghez, amit az emberiség hosszú évezredek fejlődése után most elért. Utak nélkül el sem tudjuk ma képzelni életünket és megállapíthatjuk, hogy sem a gazdasági élet, sem művelődésünk nem tudnának haladni, ha nem volna utak.

Kezdetben az utak csak csapások vagy nyomok voltak. A legalkalmasabb és legrövidebb irányt kiválasztva közlekedtek az emberek. A régi világban a leghíresebb utépítők a rómaiak voltak, akiknek utjai sok helyen még ma is megvannak. Már ők lefektették azokat a főbb elveket, amelyek szerint az utat építeni kell.

Az utépítésnél az első és legfontosabb teendő, amit mérnökök végeznek, az út kijelölése. Fontos ugyanis, hogy két távolság között az arra legrövidebb és legalkalmasabb helyen vezessék az utat. Különösen vigyázni kell az emelkedések átszelésénél és nagy gond szükséges az utnak a hegyeken való átvezetésénél. Az emelkedések pontos kijelölése, hogy egyenletesek legyenek, nagy hegyeken kigyózó utak készítése feltétlenül hozzátartoznak a helyes utépítéséhez.

Ha az út ki van jelölve és meg van állapítva, hogy az út mellett készített vízvezető árkok vize hova fog folyni, elkészülnek a hidak, mindenütt úgy, hogy az utról az árokba folyó víz feltétlenül valamelyik patakba vagy folyóba juthasson.

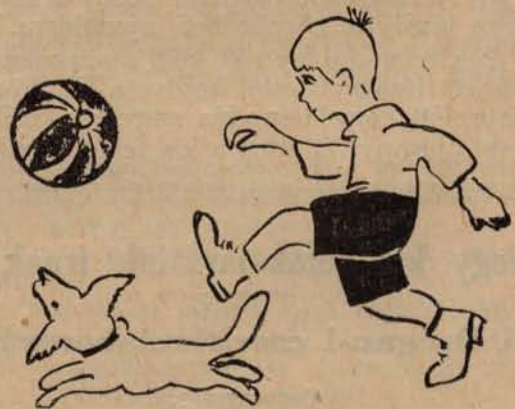
Az utépítés következő szakasza az alap elkészítése. Az alapot nagy, fagyálló kőtömbökből építik. A köveket élükre állítva rakják be az alapba, hogy tartósabb legyen az alap. Régebben amikor még automobílok nem közlekedtek, erre az alapra egyszerűen kavicsot vagy apróra zúzott követ raktak és azt lehengettek. Ezt az

eljárást egy amerikai mérnök Mac Ádám alkalmazta először. Ezért az ilyen utakat *makadám* utnak hívják. A háboru után bebizonyosodott, hogy ezeknek az utaknak a tartóssága a mai nagy forgalom mellett gyenge és ezért az utak burkolatát a háboru után mindenütt megváltoztatták. Többféle eljárással lehet jó és tartós utburkolatot készíteni. A legtartósabb utburkolat beton alapra helyezett gránit kockából készül. A kockák lehetnek nagyok és kicsik aszerint, hogy hogyan látják a mérnökök helyesnek. Városokban inkább a nagy kockákat alkalmazzák, országutakon, műutakon apró gránit kockából készítik a burkolatot. A gránit és a gránittal rokon kőzetek nagyon kemények és rendkívül ellenállóak. Ezért az ilyen utak tartósak.

Ujabbban a főbb közlekedési utvonalonokon kiterjedten alkalmazzák az aszfaltot. Ezt sokféle formában lehet burkolat céljaira felhasználni. Lehet az aszfalt burkolatot önteni, lehet döngölni és lehet úgy is készíteni, hogy a lehengett makadám utat higan folyó aszfalttal locsolják mindaddig, amíg kellő hengerezés után egységes réteg képződik az ut felszínén.

Ezeknek a dolgoknak az ismerete után most már megértetik, hogy melyik munkálat mit jelent az utépítésnél. Figyeljétek csak gondosan az utépítés munkálatait, mert sok ügyes dolgot tanulhattok meg. Ilyenkor gondoljatok azonban mindig arra, hogy az ut az emberi művelődésnek egyik legfontosabb ténjezője.

Feri bácsi.

Labdarugó lesz majd Petikéből
 Hogyha felnő — akárki meglássa!
 Máris, máris egyre azt próbálja,
 Segít neki Bodri, a pajtása.

Kis cimborák! Melyik gyermek óhajtana közületek **francia-német** nyelvből gyakorló órákat venni? Az érdeklődők az **Uj Cimborá kiadóhivatalában** felvilágosítást kaphatnak.

Nyári örömök.

A minap a Fürdőutcába egy poros autó fordult be. Néhány bábész gyerek és lézengő felnőtt kíváncsiskodva találgatta: vajjon honnan jött? Vajjon kik jöttek benne?

Az autó azonban besuhant egy gyönyörű szép palotába — az utasok kiszálltak belőle, nemsokára üresen jött ki a kapun. Egy kíváncsi újságíró megkérdezte a soffört: „Honnan jönnek?”

— Nem tudom mágyár — mondta. — In lenni á szerecsen király udvari sofför. — Azzal már el is száguldott.

Az újságírónak felvillant a szeme. Hopp! Itt valami nagy esemény lappang! Ennek végére kell járni! Jött-ment, izgatottan, szimatolt, etsére már megtudta, hogy a fürdő utcai palotának egy híres oroszánvadász vendége érkezett Afrikából. Másnap már öklömnyi betűkkel diszelgett az újságban: *Városunk nagy eseménye!* Hazaérkezett a híres oroszánvadász, aki a szerecsen királynak a legjobb barátja. Vendégségbe magával hozta a kis szerecsen királyfit is, pár heti nyaralásra.

No, amennyi gyerek volt a városban, az mind ott lézengett ettől kezdve a Fürdő utcai palota előtt, hogy lássa a kis szerecsen királyfit. Eleinte bizony féltették a kis fekete királyfit,

hogy még valaki megeseodálja. De aztán hogy hogy nem, a gyerekekkel mégis összebarátkozott. Különösen Pityke Bereivel és Csuesori

A szerecsen királyfi és barátai.

Marcival. Csaptak olyan játékot, hogy az egész Fürdő-utca zengett tőle. A strandra is kimentek. És érdekes, hogy a hancurozó gyerekeket még a rendőr sem szólította meg. Gondolta: hadd mulassa ki magát ez a kis fekete szerzet. Otthon úgy sem jár a strandra.

Kis cimboráink közül, akik akkor a strandra jártak, bizonyára találtak a kis szerecsen királyfival. Égyszer én is kimentem, hogy megnézzem, de már akkor visszautazott Szerecsenszágba, így csak a fényképről ismerhettem meg. Minthogy nem vagyok irigy természetű, a képet nektek is szívesen megmutatom.

Marcella néni.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

A Dregan-i cserkész táborozás.

Csomagolás.

Junius 26-án, vasárnap délután 5-re lettünk felrendelve a cserkészotthonba, teljes felszereléssel. A felülvizsgálat után megérkezett az iderendelt két szállító szekér, melyek közül az egyik a csapat felszerelését, a másik a hátizsákokat vitte le az állomásra. A vagon berakás végeztével ott hagytunk öröket, hogy éjszaka vigyázzanak a csomagokra.

Indul a vonat.

Hétfőn reggel 6.30-kor hagytuk el az állomást, sok szerencsekívánás között. Poienibe 8-

kor érkeztünk s mindjárt átrakódtunk a vicinálisra. Kétórai menet után megérkeztünk arra a helyre, melyet tábornak kijelöltek.

A vicinális a Dreganon átvezető híd felől állt meg. Innen már kézbe kellett vinni a csomagokat a tábornak helyére.

A tábor észak és nyugat felől egy gyönyörű sziklás-fenyves hegy (180 m.), kelet felől a Dregán folyó és délen a folyón át vezető híd és az erdőség határolta.

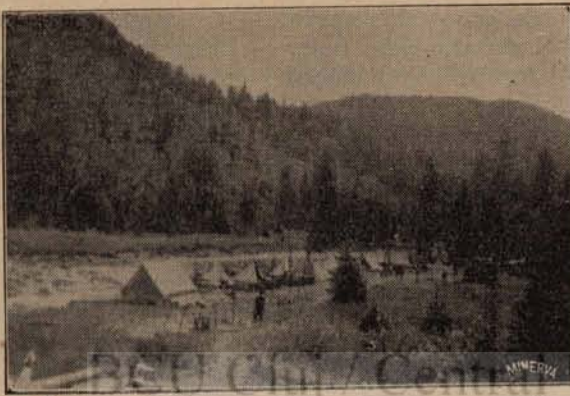
Táborban.

Hétfőn még az otthoni étellel éltünk. Délelőtt és délután a sátrak felterésével és a szalmazsákok megtöltésével foglalkoztunk. Keddtől kezdve már a tábori étellel éltünk. Szerdán délelőtt volt az első zászlófelvonás, majd mindennap reggel fél 8-kor felvontuk és

este fél 10-kor le vontuk istentisztelet keretében. Szintén minden este vacsora után tábortűz volt s utánna parancskiosztás. Pénteken napi parancs alapján felmentünk a szemben lévő hegyre (80 m.) a tábort méret szerint lerajzolni. A szombati napot teljesen a tábor díszítésére szenteltük. Vasárnap kivételesen 5-kor kelünk fel, hogy mindennel el tudjunk készülni, mert 11-re teljes díszben kellett lenni.

Első vasárnap a táborban.

12 órakor kiment az egész tábor a sínek mellé, fogadni a szülőket és pedig kettős sorban, elől a kürtösök, utána a többiek. Mikor az

Dregani cserkész tábor.

első vicinális elérte a tábor határát, sípall jelezte a szülők érkezését. Mikor már csak hat méterre volt a cserkésektől, a kürtösök rázendítettek ünnepi indulójukra s addig fújták, míg a vicinális teljesen meg nem állt. Ekkor minden cserkész, kinek a szülője, vagy rokona eljött, melléje állt s így mentek a tábort megtekinteni. (Megemlítendő, hogy azután még két jól megrakott vicinális érkezett, melyek szintén ebben a fogadásban részesültek.) Délután a cserkészek cserkész-szindarabban, házilabdával és egyéb játékokkal szórakoztatták a szülőket és a nézőket. Majd este a vendégek részére ünnepi tábortűz volt.

Nem hiszem, hogy akadt volna egy olyan szülő, aki ne lett volna megelégedve a fogadtatással, s az itt látottakkal.

Beküldte: **Martin Lajos**
cserkész

Tanító úr: Mondjatok gyermekek kötésztől

Bandi: Kutya, tehén, ló stb.

Tanító úr: Miért kötésszavak ezek, te oktondi?

Bandi: Azért tanító úr kérem, mert meg lehet őket kötni.

Beküldte: **Bilkay Gizella** tanítónő.

Mit üzen a doktor bácsi a szünnidőre a kis cimboráknak?

A doktor bácsi, aki figyelemmel kíséri a kis cimborák szellemi előmenetelét, de figyelemmel kíséri a gyermekek testi gyarapodását, fejlődését is — a nyárra következőket üzeni:

A vérszegény, sápadt gyermekek sokat mozogjanak a levegőn, a napon. A falusi gyermekeknek alkalmuk van kertészkedni, gyomlálni, kapálgatni, vizet húzni, öntözni, — ez mind jó torna — erősíti őket, ugyszintén a fiukat a favágás. Ez is jó torna. A városi gyermekek nagyrésze csak szobatornát végezhet. Ők inkább a ligetben, a sétatéren kapják a jó levegőt.

Aki a nyáron meg akar erősödni és hizni, annak nem szabad válogatni. Minden ételt meg kell enni, különösen a zöld főzelékeket — tésztaféleket, gyümölcsöt. A gyümölcs rendkívül tápláló cseresznye, alma, körte, szőlő, dinnye s minden más gyümölcs. De épp ilyen vértképző az érett, nyers paradicsom is. Retek, zöldpaprika nemesak izletesek, de dús vitamin tartalmuk is.

Vannak gyermekek, akik ebéd előtt összeesznek zsíroskenyeret, gyümölcsöt, tészta — persze aztán az ebéd nem ízlik nekik. Nyafognak, válogatnak. Ez csak rendetlenség, amit az édesanyáknak nem szabad megengedni. Mindent a maga rendjében — ez az élet rendje. Este korán lefeküdni, könnyű vacsorát fogyasztani, hogy a gyermek bikával, rablókkal ne álmodjon. Mert rendszerint a túlterhelt gyomru gyermekek álmodnak rossz, nyomasztó álmokat.

Legjobb lenne, ha minden gyermek megcsinálná a maga napi munka- és időbeosztását, amely beosztásban a szellemi munkát a testi munka váltogatja, szórakozást a komoly munka, így a szünnidő egyaránt szolgálja majd a kis cimborák testi és lelki gyarapodását.

Eszperantó nyelv tanfolyam

Vezeti: **Kormos Jenő.**

Második lecke. — Dua leciono.

(Az első leckében több nyomdai hiba történt és a magyarázó szöveg egy része is kimaradt, ami értelemzavart okozhat. A tévedéseket itt igazítjuk helyre:

Közvetlenül az „Első lecke” alá jegyezzétek be: A betűsor. — La alfabeto.

Eŭropo, ĝojo, ĥoro, ĵuro, ŝako

szavak kiejtésénél is az utolsóelőtti magánhangzó hosszú, a szóvégi o pedig rövid. A celo, ledo szavak o betűje is rövid.

Ĥ

úgy ejtendő, mint a német eh. (Valaki nagyobb barátotok megmagyarázza e betű kiejtését, ha nem jártok még gimnáziumba.)

Ankaŭ

szó u betűjére, ahol nincsen, fel kell tennetek az ékezetet.

Aplaŭdo

és hasonló szavak hangsúlyozásánál nagyon vigyázzatok, mert az ékezetes u nem magánhangzó és így sohasem esik rá a hangsúly. Tehát ennél a szónál a az utolsóelőtti magánhangzó, amelyre a hangsúly esik.)

A főnév. — La substantivo.

A főnév azon szó, amellyel valamely személynek, tárgynak, vagy más valaminek a nevét fejezzük ki. Képzője az o magánhangzó. Ha a szó tövére o betűt függesztünk, a szótó főnévi alakját kapjuk.

Pld. *birdo* = madár *laboro* = munka
homo = ember *frukto* = gyümölcs

A melléknév. — La adjektivo.

A melléknév mindig tulajdonságot jelez; képzője az a magánhangzó.

Pld.: *bona* = jó *nigra* = fekete
granda = nagy *bela* = szép

A melléknévet a főnév elé is, a főnév után is tehetjük.

Pld.: *nigra hundo* } fekete kutya
hundo nigra }

Többszám. — Pluralo.

A többszámot a j betűvel képezzük, melyet a főnévi és melléknévi képzőkhöz függesztünk. Ha a főnév többszámában van, akkor a vonatkozó melléknévet is mindig többszámába kell tennünk.

Pl.: *knabo* = fiú *knaboj* = fiúk
granda knabo = nagy fiú *grandaj knaboj* = nagy fiúk

A névelő. — La artikolo.

Az eszperantó nyelvben csak határozott névelő van: *la*, mely minden számban és esetben változatlan.

Pl.:

la pasero = a veréb *la paseroj* = a verebek
la knabo = a fiú *la knaboj* = a fiúk
la domo = a ház *la domoj* = a házak

Jól jegyezzétek meg, cimborák! Az eszperantóban az állítmány mindig ige. Ha a mondat állítmánya nem ige, akkor ki kell tennünk az *estas* (van, vannak) segédigét.

Pld.: *La hundo estas besto.* = A kutya (van) állat. *La tablo estas meblo.* = Az asztal (van) bútör. *La paseroj estas birdoj.* = A verebek (vannak) madarak.

Fordítási gyakorlatok. — Tradukaj ekzercoj.

I.

La pasero estas vigla birdo. — *La hundo estas fidela besto.* — *La gufo estas nokta birdo.* — *La arbo estas verda.* — *La domo estas alta.* — *La parko estas bela.* — *La rozoj estas floroj.* — *Josefo kaj Francisko estas amikoj.* — „Új Cimbora“ *estas gazeto.* — *La gazeto estas utila.*

II.

(Most már aztán próbáljátok az alábbi mondatokat önállóan lefordítani eszperantóra. A megfelelő szavakat alul megkapjátok.)

A veréb (van) szürke. — A kutya (van) házi állat. — A ház (van) magas. — A papír (van) fehér. — A nyár (van) szép. — Az alma (van) jó gyümölcs. — Az ibolya, a rózsza, a szegfű és a liliom (vannak) szép virágok. — Az aratás (van) nyári munka. — A könyv (van) hasznos tárgy. — A szünidő (van) kellemes.

Szavak. — Vortaj.

vigla = eleven, élénk,
fürge

fidela = hűséges

nokta = éji, éjjeli

arbo = fa (élő)

verda = zöld

domo = ház

alta = magas

parko = liget, sétány

bela = szép

rozo = rózsza

floro = virág

amiko = barát

gazeto = újság

utila = hasznos

nova = új

kamarado = cimborá

Nova Kamarado = Új

Cimbora (lapcím)

Josefo = József

Francisko = Ferenc

szürke = griza

házi = doma

magas = alta

ház = domo

papír = papero

fehér = blanka

nyár = somero

alma = pomo

gyümölcs = frukto

ibolya = violo

szegfű = dianto

liliom = lilio

aratás = rikolto

nyári = somera

munka = laboro

könyv = libro

tárgy = objekto

szünidő = libertempo

kellemes = agrabla

A fordítási gyakorlatok magyar részébe ezen túl már oda sem tesszük a „van“ segédigét, mert ezt a román és más nyelvekben is megszokhatók.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Siető Évike II. g. o. t. Amafi. Köszönöm érdeklődő soraidat, nagyon jól érzem magam. Különösen mikor ilyen kedvesen írtok. Megfejtésed a sorsoláson résztvesz. — *Goldstein Kató II. el. o. t. Cluj.* Rejtvényed nem kaptam kézhez. No, sebj, beküldöd majd a legközelebbi megfejtést. Aztán egyszer nem is gondolsz rá s a szernese rád mosolyog. — *Szabó Erzsike V. el. o. t.* A 16-os számú rejtvény fejtését idejében elküldted, így a döntőbe be is került. — *Morariu Baba III. g. o. t.* Nehezen várjátok már az eszperantó leckéket. Én is hogy lássam, vajjon komolyan foglalkoztok-e a dolgokkal? — *Dénes Zoltán, Sára és Magda Odorheiu.* Uj kis cimboráink vagytok, de már is úgy megszeretitek az Uj Cimborát, hogy oda nem adnátok semmi kincsért a világnak. No ez a ragaszkodás már igazán dicséretet érdemel, még pedig nyilvános dicséretet. A megfejtésekkel csak próbálkozatok. Egyszer csak nyerni is fogtok. — *Peltán István II. el. o. t.* Elutazol a faluból Bucurestibe — ezért oda kéred a lapod. Még csak most léptél be kis táborunkba, de a rejtvényfejtés iránt már is érdeklődsz. Csak fejtegesd szorgalommal és türelemmel a rejtvényeket, a jutalom és siker nem is fog elmaradni. — *Bálint István II. el. o. t. és Károly III. el. o. t. Cernatu.* A lap és a levél is megérkezett. A vizsgátok jól sikerült. Ennek én is örülök legalább a vakációnak teljes szívvel örülhettek. A Hófehérke képét nagy érdeklődéssel nézegettem. Mindenki nagyszerű rajta, de a legjobb mégis a „vadász”. Szentgyörgyre majd ősszel magyruik el. No irjatok még a szünidőben. — *Faff Lajoska IV. el. o. t. Tásnad.* A küldeményt megkaptam. A rajzokat is, meg a fényképet is. A rajzokból látom, hogy sokat fejlődött. Meglepett, hogy olyan komoly kedvvel szobrászkodol. Adja Isten kis cimborám, hogy az élet tehetőség és képességed szerint jutalmazzon az érvényesülésnél. — *Faff Lajoska édesapja.* A küldött rajzokat őrizzük. Az őszi kiállításokra is elvisszük. A lemezt nem tudjuk használni, mivel a klisé teljesen újonnan a kép után kell csinálni. Kép majd sorra kerül. Szeretnénk, ha nyáron egy toborzó felfrissítené az ottani kis táborunkat. Nem lehetetlen, hogy augusztusban nem-e látogatók el oda. — *Sft. Gheorghie: Zoltán Sándor II. g. o. t.* Büszkén varrtad fel a második zsinort a sapkára. Most már II-os vagy. Derék dolog! Örvendek az előmenetelednek. Nem is álmodtad, hogy nyerni fogsz. Igéred, hogy a toborzóban te is részeveszel a nyáron. Ez helyes. Várjuk az eredményt. — *Mercurea-Ciuc: Buzas Gabika II. el. o. t.* Még csak most léteél cimboránk a tavasszal, de máris megszeretted ezt a kis ujságot. A rejtvényfejtés iránt is nagyon érdeklődsz. Bár a mostan beküldött megfejtést a kis szürke veréb írta meg helyetted, de ezen-

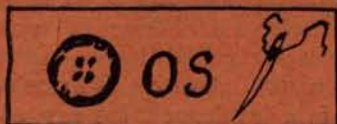
tul te a magad irásával akarod a megfejtéseket beküldeni. No így szeretném én is Gabikám. — *Szabó Dezső III. el. o. t.* Te is előléptél eggyel. Most már IV-es vagy. No Dezsőke a nyáron neki kell fogni a toborzónak. Öszre megegyszer annyira kell növekednünk számbelileg, mint amennyien most vagyunk, ezt csak úgy érzük el, ha a nyáron minden kfs cimborá neki fog a toborzásnak. Az iskolai rajzok is jók a kiállításon. — *Vámszer Márton IV. el. o. tan.* Aranyos Martuskám, nagyon örültem én is a levelednek. Írj egy párszor a vakációban, így az írásod is javulni fog. — *Vámszer Géza II. g. o. t.* Rejtvényfejtés beküldésed nem késett el. Képzelem, hogy örültél a nyereseménynek. A nyáron megkezdjük a gimnázisták számára az eszperantó leckéket. Tanuljátok szívesen, jó kedvvel, mert az élet folyamán sok-sok örömben részesítet benneteket ez a nyelv. Két rejtvényt máskor is küldhettek be egyszerre. — *Tg.-Săcuiesc: Szabó Kálmán II. g. o. t.* A 15-ös számot pótolni fogjuk, bár egyszer már elment. Ugy veszem észre, hogy az Uj Cimborát egyforma érdeklődéssel várjátok öcséddel. Szeretném, ha a toborzó-versenyben ti a Tg.-Săcuiesc-i cimborák is résztvennétek a nyáron. — *Fülöp Bözsike és Mancika.* Rejtvénymegfejtéseket átadtam a rovatvezetőnek. — *Hosszu Bözsike.* Kedvet kaptál te is a levelezéshez és a rejtvényfejtéshez. Nagyon helyes. Lesz ami foglalkoztasson a vakáció folyamán. Két meegfejtést máskor is küldhetsz be egy Japón. Sőt ha ügyesek volnátok, összebeszelnétek és 5–6 kis cimborá közös borítékban egyszerre küldené be a levelét. Így még kevesebbe kerülne. *I. G. Duca Gálffy Gábor II. el. o. t.* Eggyel te is előbb rukkoltál Gabikám. A kis szürke veréb azt mondta nekem, hogy a vizsgád jól sikerült. Ennek örvendek én is. A rejtvényed nagyszerűen sikerült. Írj máskor is. — *Jaeger Józsika III. el. o. tan.* A 17-es szám megfejtését elsőnek küldted be Józsikám. Örömmel láttam, hogy nem tartozol az álmos cimborák közé — de kis koponyádat ugyancsak töröd a megfejtéseken. No csak légy türelemmel Józsika, fejtegesd a rejtvényeket, egyszer rád is mosolyogni fog a szerenese! — *Herczegh Klárika V. el. o. t.* A jun. 10-iki szám keresztrejtvényének a megfejtését te is beküldted. Ezt már szeretem, mert azt látom, hogy gondolkoztok és dolgoztok. A vakációban még irjatok, hol s merre jártok. — *Albă-Iulia Labud Andriška.* Uj rejtvényeid nagyszerűek. Le is közöljük őket. A megfejtésed is résztvesz a sorsoláson. — *Ineze Lajos II. el. o. t. Aiud.* A jun. 1-iki számból megfejtetted a rejtvényt. Ügyes voltál, Lajoskám — megdicsérlek érte. — *Darvasné P. Zsuzsanna Mercurea-Ciuc.* Az üzenetnek s a levélnek nagyon örültem. Már azt hittem, hogy nem lesz semmi. A fejleményeket kíváncsian várom. Szeretettel küldöm az üdvözetemet. Elkészülték-e a színdarabok. — *Páur István Oaia.* Levél ment. Megkaptá-e?

FEJTÖRŐ

Rovatvezető: Sólyom István.

1. Képrejtvény.

Beküldte: *Bisotka Béla*, II. g. o. t. Cluj,

2. Belürejtvény.

Beküldte: *Labud Andriška*, Alba-Iulia.

3. Pótló szótagrejtvény.

- . . bar = zivatar .
- . . vez = csolnakot hajt
- . . zeng = ödöng
- . . . ter = név
- . . mes = előkelő
- . . nege = madár
- . . res = a fa levele.

Ha a fenti szavak első szótagjait helyesen kiegészítik, azoknak kezdőbetűi egy szép és híres olasz város nevét adják.

Ki tudja?

Beküldte: *Andrei Zoltán* II. g. o. tan. Cluj.

1. Egy öl nagyobb vagy kisebb, mint egy méter?
2. Honnan ered a Duna?
3. Melyik a legmagasabb hegy Dél-Amerikában?
4. Melyik a legnagyobb magyar tó?
5. Melyik városban van a ferde torony?

Megfejtési határidő: 1936 augusztus hó 15. A megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

A 17-ik számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése: Vízszintes: 1 Argentína, 8 Ural, 30 Retek, 36 Agyar. Függőleges: 1 Ausztrália, 4 Ella, 22 Tót és 28 Akna.

A 18-ik számban közölt rejtvények megfejtése: 1 Betürejtvény: Huszár, 2. Földrajzi pótlórejtvény: Gutenberg János.

Megfejtést küldtek be: Orbán Dénes és Domi, Labud Andriška, Fáy Árpádka, Cseke Évi, Pózsár Piroska, Nyágyuly Magda, gróf Degenfeld Anni, Benedek Mária, Hoffmann András, Bene Aranka, Ince Lajos, Gáll Gyuszi, Henter Béla, Simon Jolánka, Andrei Zoltán, Magyar Tibor,

Goldstein Kató és Öcsi, Dávid Ilonka és Béla, Kárpáthy Egon, Berkessy Judit, Tauffer Ágnes, Bálint István és Károly, Siető Évike, Gálffy Gábor, Hosszú Bözsike és Mancika, Szabó Kálmán, Buzás Gabika, Herczegh Klárka, Salamon gyerekek, Szabó Dezső, Bálint Gizella, Peltán István, Szabó Erzsike, gróf Bethlen Katalin, Kraft Géza és Placsintár Adrienne.

Nyertések lettek: Orbán Dénes és Domi, Pózsár Piroska, Goldstein Kató és Öcsi, Henter Béla, Placsintár Adrienne, Gálffy Gábor és Tauffer Ágnes.

KIADÓ BÁCSI POSTÁJA

Ujabbán a következő előfizetések érkeztek be:

Weinhold Ernőke Mercurea Ciuc 80, Dr. Erich Haas Bazias 100, Sulyok József Taut 67, Belle Irénke és Juci Crasna 150, Székely János Dumbrăveni 100, özv. Boros Bériné Arad 200, Kovács Lenke Fágáras 200, Haas Sándorné Tg. Mureş 100, Jánossy Márton Petelea 67, Tobis Margit Câmpia-Turzii 100, Dibáczy Béla Cadea 67, Tubákos Évike Târna-Mare 100, Csefő Öcsi Aiud 100, Miske Baba Sft. Gheorghe 80, Lövei József Oradea 50, Kónya Gyuláné Văleni 100, Takács Albert Zalan 200, Bőjthe László Braşov 50, Molnár Dénes Tg. Săcutese 50, Mákó Tivadar R. Vălecea 200, Ref. El. Iskola Chisineu-Cris-Pădureni 100, Oradeáról bejötték: Halmos Bandika 50, Pataki Zolika 100, Szirmai Zsófia 100, Fülöp Árpád Răcos 100, Marosi Márton Mihaileni 50, Dr. Bagossy László Carei 100, gróf Degenfeld Anny Ardasat 140, Aiudról befizettek Török Évi 100, Bende István 50, Sipos Attila 50, Szabó Ildikó 50, Dezső Lehel 100, Stefan Laci 150, Marx Éva 100, Fülöp Dániel Tg. Lăpusulni 100, Dr. Boga Alajos 500, Nulinek Jenő Cluj 100, Kiss Lajos Aluniş 150, Brozsek Károly Stănceni 200, Csizek Emil Bistrita 150, Nagy Sándor Crasna 250, Timár Bélus Sighişoara 100, Unit. lelkeszi hivatal Ocland 50, Elekes Dénes I. G. Duca 100, Rhédey Károly Carei 150.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ck. Amerikában 300 lej.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:

TELEKY DEZSŐ és SIMON SANDOR.

Minden cikkért a szerzője felelős,

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj